

Vaasan Osuuspankin hallintoneuvoston puheenjohtaja Olav Jern, toimitusjohtaja Ulf Nylund ja hallituksen puheenjohtaja Lars-Johan Lindqvist ovat tyytyväisiä historiikkiin.

Vaasan Osuuspankin historiikki näki päivänvalon

VAASA
Juhani Laakso
juhani.laakso@pohjalainen.fi

Sunnuntaina tulee kuluneeksi 70 vuotta siitä kun Vaasan Seudun Osuuskassa, nykyään Vaasan Osuuspankki, vietiin kaupparekisteriin.

Yritykselle on tärkeää julkaista historiikki. Jotta voitaisiin ymmärtää tämän päivän tilannetta, on meidän tarkasteltava yrityksen historiaa, muistuttaa Vaasan Osuuspankin hallituksen puheenjohtaja Lars-Johan Lindqvist.

Vaasan Seudun Osuuskassan perustamisidean sai mustasaarelaisvaltuutettu Karl-Johan Ahlbäck. Pankki rekisteröitiin 7.12.1938.

Osuuskassan kotipaikkakunnaksi kirjattiin Vaasa, vaikka toimintaa oli pääasiassa kaupungin ulkopuolella.

– Se oli kaukonäköistä, Lindqvist arvioi.

Ensimmäiset tilansa osuuskas-

sa sai Pitkälläkadulla sijainneesta huoneesta. Kassa oli avoinna lauantaisin kello 10-12.

Ensimmäinen laina, 600 000 markkaa, myönnettiin heinäkuussa 1938. Ensimmäinen pano kirjattiin 14.1.1939. Säästötilille numero talletettiin 104 markkaa ja 15 penniä. Aluksi toiminta oli tappiollista.

Vuoden 1944 lopulla osuuskassalla oli 28 säästötiliä. Ensimmäiset omat tilansa kassa sai 1945 niin sanotusta Unggrenin talosta Kirkkopuistikolla.

Kassalla oli vaikeuksia 1950-luvulla.

– Muuttoliikeykäynnisty. Ihmiset alkoivat muuttaa maaseudulta kaupunkiin, mikä aiheutti uhkan osuuskassalle. Sen oli syytä kehittää toimintaansa myös kaupungissa, Lindqvist kuvailee.

Nimi vaihtui 1970 Osuuskassa muuttui Vaasan Osuuspankiksi 1970. Se siirtyi

harvinaiseen kerhoon 3.4.1977.

– Pankkiin tehtyjen talletusten määrä ylitti silloin sata miljoonaa markkaa. Se oli siihen aikaan erittäin suuri saavutus.

Viime vuosikymmenen alku oli pankille vaikeaa aikaa. Pankin itenäisyys oli Lindqvistin mukaan hiuskarvan varassa 1994.

– Pankki möi silloin Alatorin konttorinsa, mikä helpotti taloudellista tilannetta. Konttori ostettiin takaisin 1997, Lindqvist muistaa.

Kirjan on koonnut ja kirjoittanut toimittaja Stig Björkas. Hän kävi läpi aineiston ja kirjoitti kirjan noin 1,5 vuodessa. Björkas ei päässyt kirjan julkistamistilaisuuteen, joka järjestettiin perjantaina Kukkaistalolla.

Vaasan Osuuspankki julkisti juhluvuoden lahjoitusten saajat, joiden joukossa on Mannerheimin Lastensuojeluliiton Vaasan yhdistys. Pankki lahjoitti kaikkiin noin 20 000 euroa.

Suomen lipusta oli tulla punainen

KUVAT: ANNA KOIVISTO

Ilman eduskunnan väliintuloa 1918 Suomen saloissa voisi liehua punainen lippu. Lipun värikäs menneisyys kruunautui 90 vuotta sitten, kun siniristi vedettiin liehumaan ensimmäistä kertaa.

VAASA
Jaana-Stiina Ala-Korpi
jaana.ala-korpi@pohjalainen.fi

Fjalar Rosenlöf kaivaa taskustaan silmälasit ja kumartuu lukemaan pylyväseen kiinnitettyä tekstinpätkää.

– Kyllä, se oli 16. huhtikuuta 1918, sen päivän vastainen yö, hän varmistaa.

Sinä yönä syntyi hehkuvanpunainen leijonalippu, joka komeilee Vaasan sotamuseossa kunnia-paikalla.

Lähes satavuotiaalla lipulla on kiehtova tarina. Se alkaa siitä, kun Kaskisiin tuotiin keväällä 1918 haudattavaksi kaksi kaatunutta vapausoturia, mutta kaupungilla ei ollut lippua vedettäväksi salkoon. Oma lippu ei ollut koko Suomellakaan. Vastaisenaistynyt Suomi kävi vielä kiihkeää väitte-lyä oman lipun oikeista väreistä.

– Venäjän lippua ei salkoon haluttu mistään hinnasta, Rosenlöf tähdentää.

Kaskislaiset päätyivät punakeltainen leijonalippuun, joka oli tuttu Suomen vaakunasta. Mutta se piti saada nopeasti. Aikaa oli vain yksi yö.

Avuksi riensi paikallinen ompelimo. Kaksi ompelukonetta surrasi taukoamatta koko yön, ja aamulla oli punakeltainen leijonalippu valmiina kunnioittamaan oman kylän poikien viimeistä matkaa.

– Pojat haudattiin kahdelta iltapäivällä, ja tämä salamavauhia valmistunut lippu liehui salossa.

Rosenlöf on kuullut tarinan omin korvin Edit Bengsiltä, toiselta ompelijaneidiltä 1950-luvun lopulla.

Lipun hehkuvalle punalla on salaisuutensa.

– Sitä säilytettiin meillä kotona isoisan kamferikirstussa. Kamferipuu piti koit loitolla ja värit loistavina, Rosenlöf sanoo ylpeänä.

Kaksi kaskislaisista ompelijatarneita ompeli tämän punavalkoisen leijonalipun omien poikien hautajaisiin keväällä 1918. Lippua säilytettiin myöhemmin Fjalar Rosenlöfin isoisan kamferarkussa.

Lippunäyttelyn kokoajat Helmer Wikström ja Fjalar Rosenlöf muistelevat, miten kesämökin salkoihin vedettiin 1930-luvulla lippuja oman mielen mukaan. Ruotsinkielisen Pohjanmaan viiri oli punakeltainen (takana oikealla, nykyisin Skånen lippu) ja suomalaiset sinivalkoinen. Rosenlöf muistaa IKL-läisten vaatineen punakeltaisen poistamista. – Isä ei suostunut.

Yksi näyttelyn leijonalipuista on Mannerheimin omakätisesti signeeraama.

Lukemattomia joulun tarinoita

FINLANDIA voittaja 2008

ILKKA REMES
1995 (21,95)

PUHDISTUS
24,95 (29,90)

HERRA HAKKARAISEN SEITSEMÄN IHMETTÄ
1995 (24,95)

Mauri Kunnas

ISÄNI OLI NUORI SOTILAS
29,95 (36,95)

Karin Ehrnrooth

ILKKA REMES DRACULAN RATSU
1995 (31,65)

Ilkka Remes

AKU ANKKA -peli
25,95

Muista ladattavat lahjakortit!

VAASA, Rewell Center 142, SEINÄJOKI, Kalevankatu 4
www.suomalainenkirjakauppa.fi

Tarjoukshinnat 7.12.2008 saakka.

Kymmeniä ehdotuksia omasta lipusta

Ompelijattarien yhden yön urateko edustaa näyttävästi Vaasan sotamuseossa tänään aukeavaa lippunäyttelyä.

Suomen lipun 90-vuotisjuhlan kunniaksi museo on koonnut suojiinsa toistakymmentä esimerkkiä, jotka kertovat lipun värikästä, kiistellystäkin menneisyydestä 1800- ja 1900-lukujen taitteessa.

Siniristi on nykypolvelle itseltään selvä, mutta vähältä piti, ettei 2000-luvun suomalainen viipuisi itsenäisyyspäivänä salkoon punaista lippua. samanlaista, jollaisen kaskislaisneidit surrasivat yhdessä yössä.

Tokin sekin lippu olisi arvokas: kyse on Suomen suuriruhtinaskunnan omasta punakeltaisesta leijonavaakunasta. Siitä moni ajatteli lippua myös itsenäiselle maalle.

Keväällä 1918 yksimielisyyttä ei tahtonut löytyä millään. – Lippuehdotuksia sateli kymmeniä, ja monet versiot ommeltiin valmiiksi asti, tietää Ilkka Virtanen, Pohjanmaan maanpuolustusosaston puheenjohtaja.

Selkeästi irti Ruotsista ja Venäjästä
Ensimmäinen suuri lippuväite-

Lippunäyttely avataan tänään

• Suomen lippu 90 vuotta -näyttely avataan tänään kello 14 Sotaveteraanimuseossa (os. Kirkkopuistikko 22)

• Esillä on 1800- ja 1900-luvun vaihteen lippuja, jotka ovat peräisin Pohjanmaa

• Liput ovat lainassa Pohjanmaan museosta ja Brage-museosta

• Näyttelyn on pystyttänyt Pohjanmaan maanpuolustusosasto ja sen ovat koonneet Helmer Wikström ja Fjalar Rosenlöf

ly käytiin jo 1860-luvulla. Silloin intomielliset isänmaalliset Sakari Topelius, J.L. Runeberg ja J.V. Snellman rummuttivat äänekkäästi sinivalkoisesta puolesta.

– Fredrika Runeberg ompeli sinirististä jopa useita luonnoksia, Rosenlöf tietää.

Punakeltainen leijonalippu säilyi kuitenkin suosikkina viime metreille saakka. Siihen päätyi myös lippukomitea, jonka Suomen senaatti asetti heti itsenäisyysjulistuksen antamisen jälkeen.

Lippukomitean päätöksen vastaisesti eduskunta loi keskustelulle sinivalkoisen pisteen 28.5.1918. – Vapaussota oli viimeinen

kuolinisku punaiselle. Sen jälkeen punaista ei voinut ajatella oman lippuun. Haluttiin sanoutua selkeästi irti sekä Ruotsista että Venäjästä, tulkitsee Virtanen.

Lippu ikkunaverhoksi

Työväenaste ei aina ole heiluttanut punaista eikä isänmaallisuus liputtanut sinivalkoa.

– Vaasan työväenyhdistyksen viiri vuodelta 1905 oli sinivalkoinen, Helmer Wikström, toinen näyttelyn kokoajista, näyttää.

Vapaus, frihet -lippu taas hehkuu haalistuneenakin tumman viininpunaista.

– Sillä taas ei ole mitään tekemistä kommunismin kanssa, Rosenlöf tähdentää.

Moni näyttelylipuista on vaasalaisen suuren isänmaan ystävän Alma Skogin lahjoituksia.

– Alma Skog ei juuri pitänyt venäläistä. Hän veti leijonalipun verhoksi Koulukatu 3:ssa sijaitsevan kotinsa ikkunaan, Wikström naureskelee.

Näyttelyn erikoisuuksiin kuuluu Mannerheimin omakätisesti signeeraama leijonalippu.

– Sen tarinaa ei tarkoin tiedetä, mutta luultavimmin lippu on peräisin vuoden 1918 alusta, jolloin Marski piti päämajaansa Vaasassa, Virtanen apriko.

Kommentti

Tunteen paloa, mielen voimaa

Satavuotiaiden lippuvanhusen pinta on haalistunut, mutta aika, koit ja lika eivät pysty tukahduttamaan niistä kumpuavia tarinoita.

Rumpujen pärinä, innosta hehkuvia poskia, julistuksia ja vaatimuksia, roihuavaa uskoa aatteeseen, itsenäisyyteen, kiihkeää rakkautta Suomeen ja isänmaahan, tunteen paloa ja mielen voimaa.

Liput ovat liehuneet ylimmäisissä kansankokouksissa, mielenosoituksissa ja juhla-kuiluissa. Ne symboloivat voimaa, yksilön vapautta, kansan vapautta.

Ollaan ylpeitä Suomen lipusta.

Jaana-Stiina Ala-Korpi

POHJALAINEN

VERKOSSA Joulukalenteri

VOIT OSALLISTUA JOULUKALENTERI-ARVONTAAN JOKA PÄIVÄ VERKKOSIVULLA OSOITTEESSA WWW.POJHALAINEN.FI

Palkinnot arvotaan päivittäin klo 21.00. Arvonnan jälkeen voittajan nimi julkaistaan Pohjalaisen verkkosivulla joulukalenterissa. Voittajat julkaistaan myös joulukuun joka tiistai sanomalehti Pohjalaisessa. Palkinnot postitetaan voittajille.

40 000 venäläistä vuodenvaihteessa junalla Suomeen

Junamatkojen määrä Suomen ja Venäjän välillä on kasvanut tänä vuonna vajaan kymmenen prosenttia. Vuodenvaihteessa Suomeen saapuu lähes 40 000 venäläismatkailijaa.

Venäjältä tulee vuodenvaihteessa 35 yllämainittua junaa päivittäisten kolmen vakiojunan lisäksi. Pietarista lähtee

ensimmäistä kertaa kaksi tilausjunaa, jotka suuntaavat Rovaniemelle. Länsi-Lapin Kolari on nyt ensimmäistä kertaa pääteasema. Junia tulee lisäksi Helsinkiin, Kajaaniin ja Kuopioon.

Tammimarraskuun aikaan tehtiin noin 392 000 matkaa Venäjän ja Suomen välillä. VR:n ennakkoraportin mukaan koko vuonna tehdään noin 420 000 matkaa, mikä on 20 000 enemmän kuin edellisvuonna.

Kokeile sisustussuunnittelua!

Varaa aika Vaasan myymälän sisustussuunnittelijalle; Tarja Kankaanpää-Salonen, puh. 044 544 9400.

10 KK MAKSUAIKAA

laku Aktivraha MasterCard Kortti -silloin 10 kk kampanjan korko on 0 %, siirtohappokko 4,7/100. Esim. ostoksen hinta 1500,- tai 10 kk maksuaikalla 154,-/kk, loppuhinta 1540,- todellinen vuosikorko 5,93 %. Mahdollisille perusteellisesti jätettyä Aktivraha MasterCard Kortti -silloin todellinen vuosikorko on 23,45 % (08/08), kun luoton määrä on 1000,-.

Edut normaalihinnoista. Poistotuotteita rajoitetusti. Koskee uusia kauppoja.

MYYMÄLÄMALLEJA jopa POISTOHINTAAN! -70%

Sohvia, pöytiä, mattoja, sisustustuotteita yms.

Anna lahjaksi parempi uni! UUTUUS Anatomisesti muotoitu Unigold Anatomic -niskatyyny 39,- (65,-)

SUNNUNTAINA klo 12-16

ISKU

Vaasa Sepänkyläntie 9 P. 029 086 4870 Ma, pe 10-19 ti-to 10-18 la 10-15 Seinäjoki Rengastie 4 P. 029 086 3930 Ma-pe 10-18 la 10-15